

Rregullore për Mbrojtjen e Fëmijës

Janar 2018

Përmbajtja

Hyrje:.....	3
Deklaratë mbi Rregulloren.....	4
Problem për tu adresuar:.....	4
Përkufizimet:.....	4
Mbrojtja e fëmijës:.....	5
Përkufizimi i fëmijës/ të riut:.....	5
Abuzimi:.....	5
Braktisja ose Mospërfillja:.....	5
Abuzimi Fizik:.....	5
Abuzimi seksual:.....	5
Abuzimi emocional:.....	5
Procedurat:.....	5
Vlerësimi i riskut/ Ulja e riskut.....	6
Rekrutim i sigurt.....	6
Rregullat e sjelljes/ Kodi i sjelljes.....	7
Edukimi/ Trajnimi.....	7
Projektimi i programit të mbrojtjes/ sigurisë.....	7
Komunikatat/ Udhëzimet.....	8
Mediat Sociale/ Udhëzimet e privatësisë.....	8
Përgjegjësitë e stafit menaxhues.....	8
Raportimi/ Reagimi ndaj Shqetësimeve.....	9
Implementimi dhe rishqyrtimi.....	10
Të dhënat e prindit dhe leja për pjesëmarrje.....	11
Kodi i Sjelljes.....	11
Nëpunësi për Mbrojtjen e Fëmijës.....	16
Kontakte dhe Burime.....	18
Konfirmim i leximit.....	18

TOKA

Rregullore për Mbrojtjen e Fëmijës

Janar, 2018

Hyrje:

Organizata për Arsim dhe Talent në Kosovë- TOKA është themeluar në vitin 2013 me misionin që të përshpejtojë ndryshimet sociale në Kosovë, përmes investimit në rini. Duke synuar të garantojë mbrojtje për të gjithë fëmijët dhe të rinjtë që janë në kontakt me organizatën, si dhe në mënyrë që të parandalojë dhe t'i luftojë të gjitha format e abuzimit, TOKA përpilon këtë Rregullore për Mbrojtjen e Fëmijës, si përmbledhje të vlerave dhe përkushtimit që TOKA ka për qëllim të arrijë.

Rregullorja e TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës është përpiluar me qëllim që tu ofrojë siguri dhe mbrojtje të gjitha palëve pjesëmarrëse në programet tona, duke përfshirë stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes TOKA-s, në mënyrë që të rinjtë të ndihen të lirë t'i zbulojnë pasionet e tyre, tërrisin vetëbesimin, dhe të zhvillojnë talente e shkathtësi që të bëhen agjentë të ndryshimit pozitiv shoqëror.

Synimet e kësaj rregulloreje janë:

- Të parandalohet abuzimi dhe të mbrohen të rinjtë.
- Të mbrohen stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë, përmes TOKA-s.
- Të mbrohet organizata dhe njohja e saj si organizatë që mbron të rinjtë.

Në TOKA jemi të përkushtuar të mbrojmë të gjithë fëmijët dhe të rinjtë, pa marrë parasysh shkathtësitë, etninë, besimin, gjininë, orientimin seksual dhe kulturën, në mënyrë që të gjithë fëmijët:

- Të jenë të mbrojtur nga të gjitha format e abuzimit gjatë pjesëmarrjes në programet e TOKA-s.
- Të kenë eksperiencë pozitive dhe transformuese në programet e TOKA-s në një mjedis të sigurt, argëtues, edukativ dhe me fëmijë në qendër.

Stafi, praktikantët, vullnetarët dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë e TOKA-s, kanë përgjegjësi ta kuptojnë tërësisht dhe qartë Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijës si dhe të ngrisin vetëdijesim mbi llojet e abuzimit, parandalimit, mbrojtjes dhe procedurave të raportimit, përmes trajnimeve që do të mbahen vazhdimisht dhe përmes materialeve të disponueshme mbi këtë rregullore (trajnimeve të vazhdueshme dhe materialeve në gjuhën lokale të lidhura me këto Politike).

Ne presim që i gjithë stafi ynë, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të tjerët, të promovojnë sjellje të mira duke qenë shembuj të shkëlqyeshëm, duke kontribuar në diskutime të ndryshme rreth mbrojtjes së të rinjve, si dhe duke përfshirë në mënyrë pozitive njerëz që të zhvillojnë praktika të sigurta që parandalojnë dhe mbrojnë të rinjtë nga të gjitha format e abuzimit. Ne do t'i mbrojmë fëmijët në këto mënyra:

- Duke përpiluar, implementuar dhe inkurajuar **procedura rigoroze dhe të kujdesshme për rekrutime të sigurta** dhe përzgjedhje të stafit dhe vullnetarëve, duke përfshirë ekzaminim të CV-ve, vlerësim në intervista dhe qendra vlerësuese, si dhe konfirmim nga autoritetet

gjyqësore që vërteton se kandidatët nuk kanë kryer ndonjë vepër penale si dhe nuk janë nën hetime.

- Duke siguruar **mbikëqyrje efektive menaxhuese** për stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të tjerët duke i përkrahur, trajnuar dhe drejtuar ata. Gjithashtu, duke mbajtur trajnime të vazhdueshme dhe tërësore që edukatorët të mësojnë më shumëmbi ndihmën e parë, rregullat e sigurisë si dhe shkathtësitë pedagogjike (të përfshira edhe njohja dhe parandalimi i abuzimit dhe ngacmimit, si dhe njohja me procedurat e raportimit).
- **Duke raportuar për çdo shqetësim, dyshim apo dëshmi të palët që duhet të jenë të informuara** dhe duke përfshirë prindërit dhe fëmijët në mënyrë të përshtatshme, gjithashtu profesionistë dhe institucione përkatëse që kanë për detyrë të garantojnë mbrojtje.
- **Duke rënë dakord për të vendosur rregulla dhe pritshmëri të përbashkëta** në programet tona të cilat janë të caktuara në normën për “Vlerësim të Edukatorit” si dhe në kornizën për “Vlerësim të Performancës së Punëtorit”.
- **Duke formuar ekipet e TOKA-s në atë mënyrë që të parandalohen mundësitë për abuzim dhe të sigurohet raportim në kohë të duhur për raste të dyshimta ose të dëshmuara të abuzimit-** duke përfshirë udhëheqje dhe udhëzime rigorozë në atë se çfarë duhet dhe nuk duhet bërë gjatë punës me të rinjtë, për shembull: punë të edukatorëve nëçifte, ose punë gjithmonë në afërsi me kolegët tjerë, në rreze dëgjimi dhe shikimi.

Deklaratë mbi Rregulloren

Rregullorja e TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës tregon përkushtimin tonë për ta parandaluar abuzimin e fëmijëve dhe për t'i mbrojtur ata nga të gjitha format e tij, për ta promovuar shëndetin, zhvillimin dhe mirëqenien e rinisë si dhe për të krijuar mjedis të sigurt ku të rinjtë mund të mësojnë dhe zhvillojnë shkathtësi të ndryshme dhe të arrijnë potencialin e tyre të plotë, në një mjedis të sigurt dhe të shëndetshëm. Duke fuqizuar përkushtimin që kemi ndaj mbrojtjes së të rinjve, ne do ta përmbushim qëllimin e misionit tonë për t'i pajisur ata me mundësi dhe shkathtësi për tu bërë agjentë të ndryshimit pozitiv shoqëror.

Problem për tu adresuar:

Është pikërisht rregull i TOKA-s që ta mbrojë mirëqenien e të gjithë fëmijëve dhe rinisë duke i mbrojtur ata nga të gjitha format e abuzimit, **ngabraktisja apo mospërfillja, abuzimi fizik, emocional dhe seksual**. Ne përpiqemi të sigurojmë programe zhvillimore të duhura dhe kuptimplote për rininë dhe komunitetin, në mënyrë që të krijojmë mjedis të sigurt në të cilin të rinjtë të ndihen rehat dhe të pa rrezikuar gjatë angazhimit në programet tona. U kushtojmë vëmendje veçanërisht të rinjve që vijnë nga grupet e marginalizuara (vajzat, minoritetet etnike, fëmijët nga pjesët rurale etj.) që të sigurohemi se kanë përkrahje të mjaftueshme dhe trajtohen me respekt dhe barazi karshi shokëve/shoqeve tjera, gjithashtu që të sigurohemi që eksperiencat e këtyre grupeve në programet e TOKA-s të jetë e sigurt, të ndihmojë në zhvillimin personal të tyre dhe në rritjen e vetëbesimit.

Përkufizimet:

Mbrojtja e fëmijës:

Futja e praktikave dhe përfshirja e Rregullores për Mbrojtjen e Fëmijës në tërë organizatën për të siguruar mbrojtje të fëmijës nga dhuna, shfrytëzimi, abuzimi dhe mospërfillja, kudo që të jetë e mundur. Për të mbrojtur fëmijën, është e nevojshme të ketë njohuri mbi përkufizimin e fëmijës, abuzimit dhe formave të tij.

Përkufizimi i fëmijës/ të riut:

Sipas definicionit të Kombeve të Bashkuara, fëmijë është personi nën moshën 18 vjeçare, ndërsa termi i/e ri/re i referohet personit në moshën mes 15 dhe 24 vjeç.

Abuzimi:

Sipas përkufizimit të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (WHO) abuzime të fëmijës janë të gjitha format e keqtrajtimit fizik dhe/ose emocional, abuzimi seksual, braktisja apo mospërfillja, shfrytëzimi komercial ose i çfarëdo lloji tjetër, që çon në dëm potencial apo të vërtetë të shëndetit të fëmijës, mbijetesës, zhvillimit ose dinjitetit, në kontekst të një lidhjeje me përgjegjësi, besim dhe fuqi. Abuzimi mund të ketë disa forma, duke përfshirë mirëpo duke mos u limituar në ato që përmenden më poshtë:

Braktisja ose Mospërfillja:

Përfshin por nuk limitohet në dështim për të mbrojtur fëmijën nga ekspozimi ndaj rrezikut, që çon në dëmtim serioz të shëndetit dhe zhvillimit të fëmijës.

Abuzimi Fizik:

Duke përfshirë mirëpo duke mos u limituar në: goditje, tundje, hedhje, helmim, djegie apo përvëlim, përmbajtje, bllokim të frymëmarrjes, ose mënyra tjera fizike të keqtrajtimit të fëmijës. Keqtrajtim fizik mund të shkaktohet gjithashtu kur një prind, autoritet prindëror apo kujdestar qëllimisht i shkakton dhimbje dhe e sëmure fëmijën.

Abuzimi seksual:

Duke përfshirë mirëpo duke mos u limituar në veprimet në vijim. Detyrimi me forcë ose joshja e fëmijës të marrë pjesë në akte seksuale, duke përfshirë prostitucionin, edhe nëse fëmija është apo nuk është i vetëdijshëm për aktin e kryer. Veprimet mund të përfshijnë kontakte fizike, akte penetruese (p.sh. përdhunim, seks oral apo anal) dhe akte jo-penetruese. Ndër to mund të jenë aktivitete pa kontakt si detyrimi i fëmijës në shikimin, apo prodhimin e fotografive seksuale online, shikimi i akteve seksuale, ose inkurajimi i fëmijës të sillet në mënyra të papërshtatshme.

Abuzimi emocional:

Duke përfshirë mirëpo duke mos u limituar në keqtrajtim emocional të vazhdueshëm të fëmijës, që pastaj shkakton efekte armiqësore të përhershme në zhvillimin emocional të tij. Mund të përfshijë trajtimin e fëmijës si të pa vlerë dhe pa meritë të dashurisë. Gjithashtu, mund ta bëjë fëmijën të ndihet i pamjaftueshëm ose ta vlerësojë vetëm atëherë kur fëmija t'i plotësojë nevojat e një personi tjetër. Mund të përmbajë pritshmëritë moshës apo pritshmëri të papërshtatshme zhvillimi të imponuara mbi fëmijën. Abuzimi emocional i fëmijës mund të jetë i lidhur me të gjitha llojet e keqtrajtimit të tij, edhe pse mund të paraqitet edhe si i vetëm.

Procedurat:

Vlerësimi i riskut/ Ulja e riskut

- RISKU: Menaxho riskun **duke punuar në proporcion 1 edukator/udhëheqës me 7 fëmijë(1:7)**. Ky proporcion garanton sigurinë dhe kujdesin e duhur të pjesëmarrësve/ të rinjve. Këtu përfshihet gjithashtu puna e edukatorëve në çifte apo distancë në rreze syri të kolegëve tjerë.
- RISKU: **Rregulla dhe pritshmëri të qarta dhe të përbashkëta** janë vendosur për stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të rinjtë e TOKA-s. Të rinjtë do të kenë gjithashtu mundësi të punojnë së bashku në vendosjen e pritshmërive dhe rregullave në mënyrë që të sigurohet zotërim dhe respektim i dyanshëm i tyre.
- RISKU: **Shqetësimet e ngritura nga persona tjerë të stafit, nga prindër ose palë tjera shqyrtohen me seriozitet** si dhe ndërmerren hapa të caktuar (të paraqitur në faqe 7, Raportimi/ Reagimi ndaj Shqetësimeve) për ta kuptuar situatën dhe për tu sjellë siç duhet.
- RISKU: **Menaxhmenti është në dispozicion për t'i ofruar ndihmë anëtarëve të stafit** kur ata të ndihen të mbingarkuar sepse kanë nevojë për ndihmë.

Rekrutim i sigurt

- REKRUTIMI: **Aplikacionet e stafit kalojnë nëpër një proces të detajuar të përzgjedhjes**, ku kandidatët do të përzgjedhen vetëm pasi të kenë marrë pjesë në simulime praktike dhe intervista. Ky proces do të përfshijë ekzaminim të CV-së, rishikim dhe kontrollim të referencave nga punëdhënësit e mëhershëm, vlerësim në intervistë si dhe nga Qendra Vlerësuese, nënshkrim të Rregullores së TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës dhe konfirmim nga autoritetet gjyqësore që vërteton se kandidatët nuk kanë kryer ndonjë veprë penale dhe nuk janë nën hetime. Paketa kontraktuale përfshin:
 - Kontratën e nënshkruar
 - Politikat Organizative të TOKA-s
 - Marrëveshjen e Konfidencialiteti
 - Deklarata e Mirëkuptimit mbi Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijëve e nënshkruar
 - Historia e punës (CV, rezymeja, etj.)
 - Prova që nuk jeni nën hetime
 - Kopje e pasaportës/dokumentit identifikues
 - Informatat mbi xhironlogarinë bankare
- REKRUTIMI: **Vullnetarëve nën moshën 18 vjeçare u kërkohet ta kenë lejen e prindit, të nënshkruar**, formën mjekësore, si dhe njohuri mbindonjë rrezikqë lidhet me aktivitetin. Stafi ynë do të trajnohet vazhdimisht se si të sillet me vullnetarë nën moshën 18 vjeçare.
- REKRUTIMI: **Vullnetarët dhe praktikantët mbi moshën 18 vjeçare do të kalojnë nëpër një proces të detajuar të përzgjedhjes**, duke përfshirë aplikacionin, ekzaminimin e CV-së, intervistën, vlerësimin e qëllimeve, nënshkrimin e Rregullores së TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës si dhe konfirmimin nga autoritetet gjyqësore që vërteton se kandidatët nuk kanë kryer ndonjë veprë penale dhe nuk janë nën hetime. Paketa kontraktuale përfshin:
 - Kontratën e nënshkruar
 - Politikat Organizative të TOKA-s
 - Marrëveshjen e Konfidencialiteti
 - Deklarata e Mirëkuptimit mbi Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijëve e nënshkruar
 - Prova që nuk jeni nën hetime
 - Kopje e pasaportës/dokumentit identifikues

- **REKRUTIMI: Vullnetarët ndërkombëtarë duhet të vlerësohen nga organizata që i dërgon** ata (siç është rasti me EVS). Duhet të kenë konfirmimin që nuk kanë kryer ndonjë veprë penale si dhe që nuk janë nën hetime. Vullnetarët ndërkombëtarë gjithashtu duhet të kenë vizë ose leje qëndrimi në mënyrë që të jenë vullnetarë në Kosovë dhe duhet të nënshkruajnë Rregulloren e TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës.
- **VIZITORËT: Vizitorët dhe të tjerët** (domethënë gazetarët, fotografët, donatorët, partnerët etj.) që mund të jenë në kontakt me fëmijët, do të jenë të shoqëruar, në çdo kohë, nga një anëtar i stafit të TOKA-s.

Rregullat e sjelljes/ Kodi i sjelljes

- **RREGULLAT E SJELLJES/ KODI I SJELLJES:** Si shtesë e trajnimit të stafit dhe në pajtim me rregulloret pedagogjike dhe ato të sigurisë, ne i përfshijmë fëmijët dhe të rinjtë si palë të interesuara në krijimin dhe mbështetjen e një mjedisi të sigurt. Kjo përfshin **përcaktim të përbashkët të rregullave dhe parimeve** të cilat fillimisht diskutohen mes pjesëmarrësve, pastaj miratohen dhe nënshkruhen në formë të kontratës grupore.
- **RREGULLAT E SJELLJES/ KODI I SJELLJES:** Për programet tona në të cilat pjesëmarrësit qëndrojnë për disa ditë/net në qendrën tonë, **ne kemi zbatuar rregullat kryesore të sigurisë** që përfshijnë: pas orës policore (orës së mbylljes në kabina) pjesëmarrësve nuk u lejohej të dalin nga kabinat (përveç në raste të urgjencës). Pjesëmarrësve nuk u lejohej ta kalojnë perimetrin e kampit pa leje nga edukatori i tyre. Në rast se pjesëmarrësi nuk i respekton këto rregulla, atëherë TOKA ka të drejtë ta përjashtojë nga kampi pas një vërejtjeje.

Edukimi/ Trajnimi

- **TRAJNIMI: Stafi i TOKA-s kalon nëpër një trajnim të detajuar dhe gjithëpërfshirës** që përmban aftësitë pedagogjike (si ta njohim dhe parandalojmë ngacmimin si dhe të gjitha format e tjera të abuzimit), ndihmën e parë dhe rregullat e mbrojtjes dhe sigurisë për programe të veçanta.
- **TRAJNIMI: I gjithë stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që do të jenë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, do të trajnohen në Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijës** dhe do të kuptojnë se çka do të thotë abuzimi, standardet dhe procedurat e raportimit, dhe hapat që duhet ndërmarrë në lidhje me të.
- **TRAJNIMI: Stafi i TOKA-s do të trajnohet se si të sillet me vullnetarë nën moshën 18 vjeçare.** Trajnimi thekson faktin që ata janë ende të rinj dhe rëndësia e formave të ndryshme të abuzimit duhet njohur dhe kuptuar me kujdes. Për më tepër, reagimi ndaj çdo shqetësimi, dyshimi apo deklaratë për situata abuzive duhet të definohet qartë, të kuptohet dhe të pranohet.
- **EDUKIMI I FËMIJËS:** TOKA do të zhvillojë një procedurë raportuese e cila do të finalizohet deri në vitin 2020 dhe ka për qëllim që fëmijët të kuptojnë se si dhe te kush të raportojnë, nëse ata ose dikush që ata e njohin po keqtrajtohet apo abuzohet.

Projektimi i programit të mbrojtjes/ sigurisë

- **PROJEKTIMI I PROGRAMIT:** Stafi ynë ka **vite të tëra eksperience në projektimin dhe implementimin e programeve edukative** në ambiente dhe popullata të ndryshme. Ne do të vazhdojmë të marrim mendime/komente dhe ndihmë të profesionistëve në krijimin e programeve të sigurta që e vazhdojnë traditën tonë të suksesit të lartë dhe normat e mbajtjes së këtij sukcesi.

- **PROJEKTIMI I PROGRAMIT: TOKA mban rekord të lartë dhe të suksesshëm në udhëheqjen e mësimit eksperiencial dhe projekteve në shërbim të komunitetit me të rinj.** Ne do të vazhdojmë të zhvillojmë projekte me të rinj duke përdorur vlerësimin, monitorimin e progresit dhe mendimet/komentet e palëve tona.

Komunikatat/ Udhëzimet

- **KOMUNIKATAT: Kjo Rregullore për Mbrojtjen e Fëmijës do të shpërndahet dhe të lexohet me të gjithë anëtarët e stafit, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që do të jenë në kontakt me të rinjtë përmes TOKA-s,** të cilët pastaj do ta nënshkruajnë në mënyrë që të tregojnë se pajtohen me atë se çka përmban kjo rregullore. Çdo shkelje çon në marrjen e masave të menjëhershme, siç është cekur në Raportimin/ Reagimin ndaj Shqetësimeve.
- **KOMUNIKATAT: Rregullorja për Mbrojtjen e Fëmijës do të tregohet të gjitha palëve të interesuara gjatë programeve të TOKA-s,** dhe çdo shkelje do të çojë në marrjen e masave të menjëhershme, siç është cekur në Raportimin/ Reagimin ndaj Shqetësimeve.
- **KOMUNIKATAT: Ndarja e shqetësimeve me palët që duhet të jenë në dijeni, si dhe përfshirja e përshtatshme e prindërve dhe fëmijëve-** zakonisht këshilltarëve të shkollës, profesionistëve ose mësuesve që janë përgjegjës për mirëqenien e nxënësve në klasë.
- **UDHËZIMET: Vendosja e rregullave dhe pritshmërive të qarta në programet tonë për stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të rinjtë.** Rregulla të cilat janë të caktuara në normën për “Vlerësim të Edukatorit” si dhe në kornizën për “Vlerësim të Performancës së Punëtorit”.

Mediat Sociale/ Udhëzimet e privatësisë

- **PRIVATËSI:** Kontakti me fëmijët dhe kujdestarët e tyre për qëllime marketingu, ekspozim në media, këshillim, pjesëmarrje apo përkrahje duhet të bëhet me **leje të tyre të shkruar (përmes një formulari të lëshuar për media),** dhe të mos ketë shfrytëzim apo rrezik ndaj fëmijës apo kujdestarit të tyre.
- **PRIVATËSI:** Menaxhmenti, punëtorët, vullnetarët dhe përfaqësuesit/ partnerët e TOKA-s, pa përjashtime, **janë të obliguar ta mbrojnë privatësinë e fëmijës dhe anëtarëve të grupeve të ndjeshme** në mënyrë që informata të mos jetë e disponueshme për persona të tjerë ose për publikun.
- **MEDIAT SOCIALE:** Të dhënat personale të fëmijës dhe anëtarëve të tjerë të grupeve të ndjeshme, me anë të së cilave ata mund të identifikohen (për shembull gjeoetiketimi, adresat etj.) **nuk duhet të vendosen në mediat sociale apo në teknologji digjitale.**
- **MEDIAT SOCIALE:** TOKA sugjeron që punëtorët, vullnetarët, përfaqësuesit, dhe bashkëpunëtorët e TOKA-s të shmangin kontakt direkt përmes mediave sociale me fëmijë apo anëtarë të grupeve të ndjeshme të cilët janë përfitues të programeve dhe projekteve të TOKA-s.

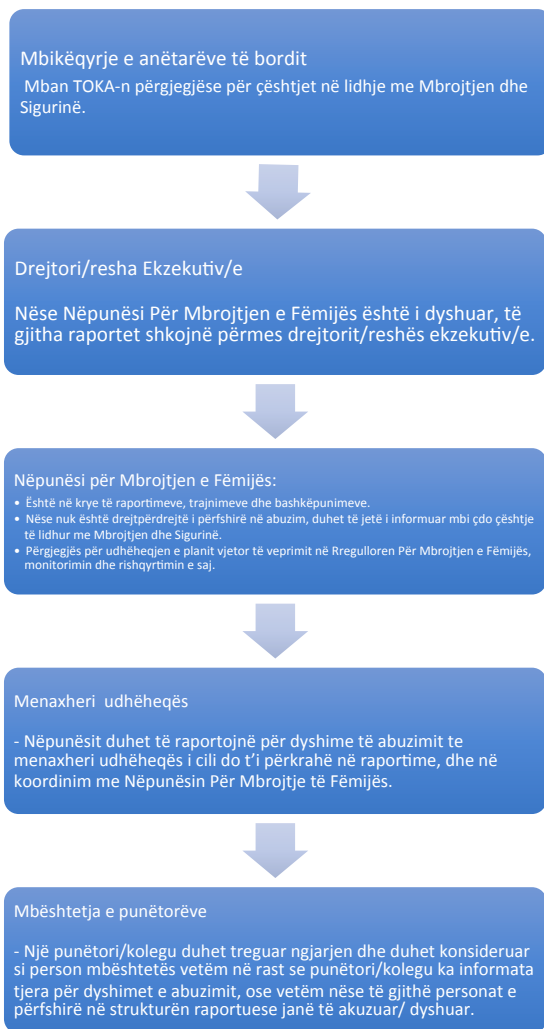
Përgjegjësitë e stafit menaxhues

- **STAFI MENAXHUES:** Siguron **mbikëqyrje efektive** për anëtarët e stafit, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të tjerët, përmes përkrahjes, drejtimit dhe trajnimit.

- **STAFI MENAXHUES: I tërë stafi menaxhues do të japë mendime/komente mbi zbatimin e Rregullores së TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës** në “Rishqyrtimet e Vlerësimit të Performancës” së stafit që bëhen dy herë në vit. Çdo shkëlqje do të çojë në marrje të masave të menjëhershme, siç është cekur në Raportimin/ Reagimin ndaj Shqetësimeve.

Raportimi/ Reagimi ndaj Shqetësimeve

- **RAPORTIMI: I tërë stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët, duhet të raportojnë menjëherë te Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës (Safeguarding Officer) nëse ka dyshime për abuzim të të riut.** Mosdhënia e raportit nga ndonjë anëtar i stafit do të çojë në trajnim dhe vlerësim të mëtejshëm. I tërë stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, duhet të bazohen në hapat në vijim.
 - Kërkoni vëmendje mjekësore për personin e prekur/lënduar nëse ka nevojë dhe siguroni mjedis të sigurt dhe të përshtatshëm për personin e prekur/lënduar.
 - I diskutoni shqetësimet tuaja me menaxherin (i cili nuk është i përfshirë).
 - Nëse situata është e përshtatshme dhe e sigurt, koordinohuni me Nëpunësin Për Mbrojtjen e Fëmijës për të marrë leje referimi.
 - Plotësoni Formën e TOKA-s mbi Shqetësimet për Mbrojtjen e Fëmijës (faqe 15) dhe ia jepni Nëpunësit Për Mbrojtjen e Fëmijës.
 - Paraqitni një kërkesë te Qendra për Punë Sociale që gjendet në komunë (informata kontaktuese e dhënë në faqe 18).
- **REAGIMI NDAJ ABUZIMIT TË BRENDSHËM-** Stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt më të rinjtë përmes organizatës: **Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës** (i mbështetur nga drejtori/resha ekzekutiv/e) **do t’i lajmërojë menjëherë autoritetet përkatëse** në mënyrë që të fillojnë hetime me baza abuzimi. Stafi i akuzuar do të marrë largim të menjëhershëm me pagesë deri sa të përfundojnë hetimet. Nëse stafi ka kryer abuzim, do t’i përfundojë kontrata menjëherë. Nëse raporti del që është i pabazë/ i pavërtetë, stafi do të rikthehet në mjedis të punës.
- **REAGIMI NDAJ ABUZIMIT TË BRENDSHËM-** Të rinjtë: **Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës** (i mbështetur nga drejtori/resha ekzekutiv/e) **do ta ndjekë rregulloren shtetërore për raportim të abuzimit të fëmijës** (duke kërkuar pjesëmarrjen e personit raportues) te autoritetet përkatëse (p.sh. Qendra për Punë Sociale, Policia e Kosovës, Zyra e Mbrojtjes së Viktimave, prindërit, dhe mësimdhënësit).
- **REAGIMI NDAJ ABUZIMIT TË JASHTËM:** Nëse stafi dyshon për abuzim të një pjesëmarrësi jashtë TOKA-s, **stafi është i detyruar të raportojë dyshimet te Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës.** Mosdhënia e raportit do të çojë në trajnim dhe vlerësim të mëtejshëm. Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës do t’i njoftojë autoritetet përkatëse (duke kërkuar pjesëmarrjen e personit raportues).

Implementimi dhe rishqyrtimi

- IMPLEMENTIMI: Për të siguruar implementim të kësaj Rregulloreje TOKA do të:
 - **Trajnojë tërë stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, në këtë rregullore,** duke i kushtuar vëmendje sidomos kuptimit të rëndësisë dhe formave të abuzimit. Niveli i trajnimit varet nga niveli i kontaktit që pritet ta kenë me fëmijë.
 - Sigurohet që **të gjitha palët e interesuara** të kenë njohuri mbi Rregulloren, duke përfshirë por duke mos u limituar në vendosjen e kësaj Rregulloreje në faqen tonë të internetit.
 - **Ndjekë procedurat e zvogëlimit të riskut** dhe uljes së gjasave të abuzimit.
 - **Punojë të krijojë një mjedis** ku stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, të ndihen të lirë për t'i shprehur shqetësimet.
 - **Mbajë anonim** stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët dhe të tjerët që janë të përfshirë.
- RISHQYRTIM: Stafi përkatës, i udhëhequr nga Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës, do ta rishqyrtojë Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijës me mundësi rishikimi/ndryshimi çdo dy vite, në mënyrë që të sigurojë efikasitet të vazhdueshëm. I tërë stafi pastaj do të trajnohet në Rregullat e rishikuara/ ndryshuara.
- RISHQYRTIM: **Mendime/Komente nga palët e interesuara** do të kërkohen në mënyrë që të sigurohet mbrojtje e të rinjve, stafit, partnerëve dhe donatorëve.

Të dhënat e prindit dhe leja për pjesëmarrje

- **TË DHËNAT E PRINDIT DHE LEJA PËR PJESEMARRJE:** Për të marrë pjesë në programet e TOKA-s, ne sigurojmë një **pako me të dhëna** dhe dokumente për nënshkrim nga prindi. Gjithashtu, autorizimin, lejen për paraqitje në media, formën mjekësore në të cilën jepen shqetësimet mjekësore të pjesëmarrësit që duhet t'i dijë stafi, kontakte të urgjencës dhe autorizimin e TOKA-s të marrë hapa të nevojshëm të mbrojtjeje një të ri (nën moshën 18 vjeçare). Kjo siguron edhe përfshirje të prindit dhe informata të mjaftueshme për TOKA-n që t'i mbrojtjeje pjesëmarrësit.

Kodi i Sjelljes

Kodi ynë i sjelljes tregon pritshmëritë për të gjithë stafin, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, në sjelljet e tyre ndaj të rinjve dhe pjesëmarrësve të TOKA-s.

Ne promovojmë liri të shprehjes dhe komunikim të hapur, por presim nga i gjithë stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, ta ndjekin dhe respektojnë kodin e sjelljes. **Këto rregulla vlejnë për të gjithë stafin, pavarësisht nga kontrata e punës apo pozita.**

1. Stafi duhet të jetë i përgatitur dhe në kohë për çdo program.
2. Përdorimi i substancave narkotike (duke përfshirë edhe alkoolin) në prezencë të të rinjve është i ndaluar. Stafi duhet të jetë esëll dhe i kthjellët gjatë gjithë kohës që punohet me pjesëmarrës të rinj.
3. Sharjet, shakatë e papërshtatshme, bisedat intime mbi jetën personale, dhe çdo lloj tjetër i ngacmimit në prezencë të të rinjve është i ndaluar.
4. Vishuni përshtatshëm për çdo aktivitet ose program. Veshja nuk duhet të jetë shumë e zbuluar dhe duhet të jetë e përshtatshme për aktivitetin në të cilin merrni pjesë.
5. Sjellja e juaj ka ndikim në mënyrën se si të rinjtë ndihen në programet tona dhe se si sillen ata. Kështu, stafi duhet të jetë entuziast dhe të ketë qëndrim pozitiv gjatë punës me të rinjtë. Në këtë mënyrë, të rinjtë do të ndihen të motivuar, të zhvilluar dhe të angazhuar në programet tona.
6. Komunikoni qartë me të rinjtë që të gjeni mirëkuptim. Nuk dëshirojmë ta bëjmë dikë të ndihet i lënë anash, i harruar, ose të sillet keq si pasojë e stresit dhe pakënaqësisë, andaj sigurohuni që të gjithë t'i kuptojnë udhëzimet dhe aktivitetet.
7. I trajtoni të gjithë të rinjtë me respekt, pavarësisht gjinisë, racës, besimit, kulturës, gjendjes socio-ekonomike ose mungesës së aftësive. Dëgjoni në mënyrë aktive (duke mbajtur shikimin) brengat dhe nevojat e tyre. Ne duam që të rinjtë tanë ta dinë që ne kujdesemi për ta dhe na interesojnë ndjenjat, interesat dhe zhvillimi i tyre.
8. I përfshini të gjithë pjesëmarrësit në aktivitete (në ndonjë mënyrë) që ta menaxhoni sjelljen, të krijoni raporte të mira, dhe të siguroni mbrojtjen e të gjithëve. Merrni pjesë edhe ju në aktivitete, kur është e mundur, në mënyrë që të jeni shembull i sjelljes së mirë.
9. Monitoroni aktivitetin që të kuptoni se si ndihen të rinjtë në mënyrë që të bëni përshtatje dhe ta menaxhoni riskun. Të qenit fleksibil dhe të hapur ndaj ndryshimeve është pjesë e rëndësishme e punës së suksesshme me të rinjtë.
10. Stafi, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, janë përgjegjës për sigurinë dhe mirëqenien e të rinjve dhe pjesëmarrësve në çdo kohë. Stafi asnjëherë nuk duhet t'i lë të rinjtë pa mbikëqyrje. Qëndroni të angazhuar me ta gjatë

gjithë programit duke biseduar me secilin individualisht për të parë se si po ndihen si dhe për t'i mbajtur të zënë me mësim dhe zhvillim.

11. Staf, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, në çifte, duhet t'i kryejnë të gjitha aktivitetet me të rinjtë nën moshën 18 vjeçare. Nëse kjo nuk është e mundur, atëherë stafi duhet të vendoset aty ku të tjerët anëtarë të mund t'i shohin. Asnjëherë mos qëndroni vetëm me një fëmijë nën moshën 18 vjeçare. Gjithmonë duhet të jeni në grup me nga tre persona. *Stafi, praktikantët dhe vullnetarët nuk duhet të qëndrojnë tërë natën në dhomë me ndonjë fëmi.*
12. Staf, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, nuk duhet të abuzojnë me të rinjtë në asnjë formë, duke përfshirë por duke mos u limituar në: abuzim fizik, seksual, emocional, ose mospërfillje. *Asnjë lloj i abuzimit nuk do të tolerohet. Abuzimi do të jetë shkak për suspendim të menjëhershëm.*
13. Staf, praktikantët, vullnetarët, partnerët, dhe të tjerët që janë në kontakt me të rinjtë përmes organizatës, do të bëjnë më të mirën e mundshme për të ndihmuar në përshtetimin e qëllimit të TOKA-s për ndryshim shoqëror në Kosovë përmes investimit në rini. Gjithashtu stafi do të përfaqësojë vlerat e TOKA-s siç janë ndershmëria, pasioni për përsosmëri, mendje hapja, kreativiteti, bashkëpunimi dhe përgjegjësia.
14. Staf, praktikantët dhe vullnetarët duhet të raportojnë te menaxhmenti për anëtarët, praktikantët, vullnetarët, partnerët, ose të tjerët që shkelin ndonjërin nga rregullat e shënuara në këtë kod të sjelljes.

Organizata jonë mund të detyrohet të ndërmarrë masa disiplinore për stafin ose vullnetarët të cilët vazhdimi i shkelin rregullat e shënuara në kodin e sjelljes. Masat disiplinore do të ndërmerren varësisht nga shkelja.

Pasoja të mundshme përfshijnë:

15. Vërejtje dhe përsëritje të trajnimit në kodin e sjelljes.
16. Ulje në pozitë dhe përsëritje të trajnimit në kodin e sjelljes.
17. Suspendim dhe përsëritje të trajnimit në kodin e sjelljes.
18. Ndërprerje të kontratës për shkelje më serioze.

Nëpunësi për Mbrojtjen e Fëmijës (Safeguarding Officer)

Një anëtar i stafit të TOKA-s që i është caktuar detyra për Mbrojtjen e Fëmijës, ka përgjegjësi shtesë në lidhje me sigurinë e të rinjve. Ky person do të mbështetet nga dhe do t'i raportojë drejtorit/reshës ekzekutiv/e.TOKA, tërë kohën, do ta ketë një person të caktuar për këtë detyrë (Përshkrimi i punës për Nëpunësin Për Mbrojtjen e Fëmijës, faqe 16).

Përgjegjësitë:

- Të kryejnë trajnime të përshtatshme për mbrojtjen e të rinjve në mënyrë që të sigurohen se janë në hap me kohën me njohuri mbi këtë temë.
- Të jenë pikë kontakti për personat që kanë shqetësime në lidhje me mbrojtjen e të rinjve, të marrin të dhëna shtesë dhe t'i regjistrojnë ato shqetësime.
- Të veprojnë mbi ato shqetësime në situata siç janë referimet në Qendrën për Punë Sociale ose në polici.
- Të rishqyrtojnë planin vjetor të veprimit dhe Rregulloren e TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës, me mbështetje të ekipit.
- Monitorojë implementimin e kësaj rregulloreje.

Të bëni/ të mos bëni kur një i ri vendos të flasë mbi abuzimin

Nëse një i ri vendos të tregojë se është duke u abuzuar apo keqtrajtuar, ose nëse dyshohet që një i rështë në rrezik të abuzohet ose keqtrajtohet, i merrni parasysh veprimet në vijim:

TË BËNI	TË MOS BËNI
I ofroni mbështetje.	Mos krijoni panik.
Merrni me seriozitet gjithçka që thotë i riu.	Mos u vononi.
Rrini të qetë.	Mos premtoni të mbani të fshehta.
I bindni se kanë bërë gjënë e duhur që kanë vendosur t'i tregojnë dikujt.	Mos nxisni pyetjet që ju japin përgjigjen që ju dëshironi.
Përdorni gjuhë të kuptueshme për ta.	Mos u kërkoni ta përsërisin tregimin e ngjarjes pa nevojë.
I shpjegoni se çfarë do të ndodhë në vazhdim: që Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës duhet të informohet mbi abuzimin.	Mos shprehni ndonjë mendim mbi atë se çfarë ju kanë treguar.
Menjëherë pasi i riu ju ka treguar të vërtetën, shkruani në detaje së çfarë u tha, duke përfshirë kohën, vendin dhe ndonjë vrojtim tjetër; nënshkruani dhe vendosni datën e regjistrimit.	Mos e diskutoni ngjarjen e treguar me askënd tjetër përveç Nëpunësit Për Mbrojtjen e Fëmijës dhe anëtarëve përkatës të stafit.
Ia kaloni raportin Nëpunësit Për Mbrojtjen e Fëmijës.	Mos filloni të hulumtoni tutje.
Mbajeni në mend se mund të keni nevojë për mbështetje nga Nëpunësi për Mbrojtjen e Fëmijës, ose nga menaxheri juaj.	Mos e kontaktoni abuzuesin e supozuar.

Forma e Shqetësimeve për Mbrojtjen e Fëmijës

Hapat: Shkruani përgjigjet në këtë formë, e shtypni dhe e nënshkruani atë, pastaj ia jepni Nëpunësit Për Mbrojtjen e Fëmijës.

Emri i fëmijës:	
Data e lindjes (e fëmijës):	Gjinia e fëmijës (F/ M/ Tjetër):
Numri i dokumentit të identifikimit të fëmijës:	
Koha, vendi, data ose informata tjera të rëndësishme:	
Shpjegim i shqetësimit mbi mbrojtjen e fëmijës (duke përfshirë ndonjë shenjë të dukshme ose lëndime tjera):	
Vrojtime/ Informata tjera:	
Hapat e ndërmarrë:	
Emri:	Nënshkrimi:
Pozita:	Data:

*Nëse ka nevojë, ju lutemi kaloni në faqen tjetër, mirëpo sigurohuni që të jetë e bashkëngjitur me Formën e Shqetësimeve për Mbrojtjen e Fëmijës.

Ju lutemi ta regjistroni këtë dokument dhe ta kaloni te Nëpunësi Për Mbrojtjen e Fëmijës (Safeguarding Officer) në mënyrë konfidenciale/ private, menjëherë pas ngjarjes.

Nëpunësit për Mbrojtjen e Fëmijës

Përshkrimi i detyrës

NËPUNËS PËR MBROJTJEN E FËMIJËS

Përshkrimi i organizatës

Qëllimi i TOKA-s është përshpejtimi i ndryshimeve shoqërore në Kosovë përmes investimit në rini. Ne e arrijmë qëllimin tonë duke u fokusuar në:

- Edukim dhe zhvillim rinor: në veçanti përmes programeve me fokus në zhvillim personal dhe në udhëheqje, në shkathtësi të buta, dhe në njohje më të mirë të profesioneve potenciale të së ardhmes; si dhe me përkrahje për mbrojtjen e mjedisit.
- Projekte të vullnetarizmit edukativ rinor, me qëllim inkurajimin dhe stimulimin e të rinjve që t'i shërbejnë komunitetit me njohuri të reja, rritje të vetvetëbesimit, dhe shkathtësi tjera të zhvilluara nga programet e TOKA-s dhe nga eksperiencat e tyre gjatë planifikimit dhe implementimit të projektit të suksesshëm të vullnetarizmit edukativ.

Ne mundësojmë eksperiencën transformuese për rininë, në mënyrë që t'i pajisim dhe t'i motivojmë për tu bërë agjentë të ndryshimeve pozitive në shoqëri dhe kështu, të arrijmë ta përmirësojmë shoqërinë kosovare.

Për të mësuar më shumë për TOKA-n, ju lutemi vizitoni www.toka-ks.org

Titulli i detyrës

Nëpunës Për Mbrojtjen e Fëmijës- Përgjegjësi shtesë si dhe pagesë prej 50 eurove të shtuar në pagë mujore. Bëhu anëtar i përkushtuar i stafit të TOKA-s duke qenë përgjegjës për të gjitha çështjet në lidhje me Mbrojtjen e Fëmijës në organizatën tonë.

Përgjegjësitë

- Të jetë pikë kontakti për persona të cilët kanë pyetje ose shqetësime në lidhje me mbrojtjen e të rinjve dhe të përgjigjet në mënyrë të përshtatshme (p.sh. të bëjë referime të jashtme në Qendrën për Punë Sociale ose në Policinë e Kosovës).
- Të monitorojë implementimin e Rregullores dhe procedurave të TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës. Të përditësojnë politikën dhe procedurat me mbështetjen e stafit përmes rishikimit të përvitshëm të Planit të Veprimit mbi Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijëve të TOKA-s.
- Të zbatojë rishqyrtimin e Rregullores për Mbrojtjen e Fëmijës dhe të përfundojë vetë auditimin çdo dy vite, duke filluar nga 1 Janar 2018.
- Të trajnojë të gjithë stafin, praktikantët, vullnetarët, anëtarët e bordit, nëpunësit e rinj dhe të tjerët në TOKA në Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijës pas rishqyrtimit çdo dy vite, para punësimit/caktimit ose para nënshkrimit të kontratës.
- Të trajnojë stafin në programe të veçanta (Toka Te Ti, Vullnetarizëm edukativ, Kampe) në lidhje me çështjet e mbrojtjes së të rinjve siç janë të shënuara në Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijës.
- Të ofroj trajnime bazike mbi Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijëve të TOKA-s për partnerët, vizitorët dhe të tjerët që do të jenë në kontakt me fëmijët përmes organizatës.
- T'i formulojë dhe t'i mirëmbajë format e shqetësimeve për mbrojtjen e të rinjve, që janë forma konfidenciale dhe mbahen për referencë të TOKA-s.
- T'i mirëmbajë dhe t'i rifreskojë të gjitha elementet e transparencës së TOKA-s të lidhura me Rregulloren për Mbrojtjen e Fëmijës duke përfshirë mirëpo duke mos u limituar në afishe, rregullorenë faqen tonë të internetit, si dhe ndarjen etë dhënave me partnerët tanë.
- Të jetë në hap me kohën sa i përket mbrojtjes së të rinjve, duke kërkuar mënyra të zhvillimit profesional të mëtejshëm në këtë temë dhe duke kontribuar në rritje të vetëdijesimit për këtë çështje në Kosovë.
- Të ketë njohuri dhe të jetë i përfshirë në të gjitha çështjet e mbrojtjes së të rinjve në pajtim me donatorët.

Kualifikimet

- Të ketë njohuri mbi TOKA-n dhe historinë e saj në lidhje me mbrojtjen e të rinjve.

- Të jetë i interesuar dhe i përkushtuar të ndihmojë TOKA-n të bëhet udhëheqëse e kësaj fushe në Kosovë.
- Të jetë i organizuar dhe të ketë shkathtësi të shkëlqyeshme komunikuese në gjuhën shqipe dhe angleze.
- Të dijë të përdorë Microsoft Word-in, Excel-in dhe të komunikojë profesionalisht.
- Të jetë i aftë dhe i gatshëm të lehtësojë trajnime dhe të punojë me grupe të njerëzve.

Kontakte dhe Burime

Qendra për Punë Sociale

Telefoni - Zyra tek Qafa: 038/244 841
Telefoni - Zyra tek Kodra e Trimave: 038/611-070
Telefoni - Zyra tek Kodra e Diellit: 038/212-478
Adresa: Rr. UCK, nr 69/c, 10000, Prishtinë

Policia e Kosovës

Zyra Regjionale në Prishtinë
Linja fikse: 192 – 92038 550 999
Numër anonim: 080019999
Adresa: Rr. Luan Haradinaj p.n.
1000 Prishtinë, Republika e Kosovës

Zyra për Asistim dhe Mbështetje të Viktimave

Zyra Regjionale në Prishtinë
Shërbimi telefonik: 044/278-738
Numri zyrtar: 038/246-059
Adresa: Pallati i Drejtësisë, Ndërtesa e Prokurorisë Themelore,
Aneksi C, Kati i Parë, Nr. i Zyres C007 and C006,
Hajvali

Kjo rregullore është mbështetur nga Konventa e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Fëmijës, në parim dhe me udhëheqje të detajuar nga burimet standarde të rregulloreve online për mbrojtjen e fëmijëve.

<http://www.keepingchildrensafe.org.uk/guidelines/child-safeguarding-standards-and-how-implement-them/page-8>

Konfirmim i leximit

Deklaroj se nuk kam qenë kurrë objekt i ndonjë dënimi për sjellje të pahijshme ose abuzim të fëmijës. Unë konfirmoj se jam vetëdijues dhe kam kuptuar përmbajtjen e Rregullores për Mbrojtjen e Fëmijës, si dhe procedurave tjera të Organizatës Kosovare për Talent dhe Arsim- TOKA. Deklaroj se jam i/ e përkushtuar ta respektoj këtë rregullore.

Jam i/e informuar se në rast dyshimi për sjellje të pahijshme në kundërshtim me Rregulloren TOKA-s për Mbrojtjen e Fëmijës, organizata ka të drejtë të ndërmarrë të gjitha masat administrative dhe ligjore, në pajtim me legjislacionin e brendshëm. Jam i/e informuar se në rast të shkeljes së kësaj rregulloreje, organizata ka të drejtë t'i informojë institucionet përkatëse. Nëse nuk i respektoj rregullat e shënuara në këtë Rregullore, unë marr përgjegjësi për pasojat, duke përfshirë edhe përjashtim të mundshëm nga TOKA.

Ju lutemi t'i plotësoni detajet e mëposhtme dhe ta ktheni formën e kompletuar.

Emri:

Nënshkrimi:

Data:

